

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	Statenbrief IBT Jaarverslag 2023 - Uitvoeringsagenda 2024	TELEFOONNUMMER	+31643565484
DATUM	05-03-2024	E-MAILADRES	hanna.groenendijk@provincie- utrecht.nl
DOCUMENTNUMMER	UTSP-1090931550-3173	DOMEIN/OPGAVE	Strategie en Bestuur
VAN	Hanna Groenendijk	TEAM	BEI
		PORTEFEUILLEHOUDER	CvdK
BIJLAGE	IBT Jaarverslag 2023 - Uitvoeringsagenda 2024		

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting:

Net als vorig jaar beschrijven wij in dit gecombineerde Jaarverslag 2023 en Uitvoeringsagenda 2024 Interbestuurlijk Toezicht (IBT) op hoofdlijnen wat wij als toezichthouder op gemeenten, gemeenschappelijke regelingen en waterschappen in het afgelopen jaar hebben gedaan, en wat we dit jaar gaan doen. Uw Staten worden via een statenbrief geïnformeerd over dit IBT Jaarverslag 2023 en de Uitvoeringsagenda 2024. De actualiteiten, zoals de naderende 'Ravijnjaren' voor gemeenten en de nog steeds groeiende druk op de huisvesting van vergunninghouders, geven aanleiding om de relatie van deze actualiteiten met IBT extra aandacht te geven in de statenbrief.

Inleiding:

Bijgaand treft u het derde Jaarverslag en Uitvoeringsagenda Interbestuurlijk Toezicht (IBT) aan. Deze keer blikken wij terug op 2023, en kijken wij vooruit naar 2024. Zoals u van ons gewend bent, voeren we jaarlijks onze wettelijke toezichttaak op de gemeenten, gemeenschappelijke regelingen en waterschappen uit voor de verschillende toezichtdomeinen. In dit jaarverslag/uitvoeringsagenda informeren we u over de resultaten van ons toezicht, en over de geplande toezichtactiviteiten op de verschillende IBT-onderdelen. Hieronder geven we extra aandacht aan enkele reguliere activiteiten, bijzonderheden en actualiteiten uit het verslag. De individuele beoordelingsbrieven van ieder IBT-domein worden gepubliceerd op de [IBT-kaart](#).

Het jaarverslag 2023 geeft weer wat we als toezichthouder het afgelopen jaar hebben gedaan. De belangrijkste punten zijn:

- Voor alle toezichtdomeinen zijn de reguliere toezichtbeslissingen genomen. Alle Utrechtse gemeenten en gemeenschappelijke regelingen zijn voor het begrotingsjaar 2024 onder het repressieve financieel toezicht geplaatst. Via de IBT-kaart op de website van de Provincie Utrecht zijn alle toezichtbrieven per toezichtdomein gepubliceerd. Hiermee is het mogelijk om een integraal beeld per gemeente te krijgen hoe de taakuitvoering door ons wordt beoordeeld.

- De IBT-verordening is geactualiseerd zodat de informatieafspraken voor IBT informatiebeheer en IBT omgevingsrecht die wij hebben met de toezichtontvangers, beter aansluiten bij de veranderde wetgeving en de verantwoordingscyclus binnen de gemeenten.
- Verschillende kennissessies zijn georganiseerd voor en met gemeenten over actuele onderwerpen van toezicht, zoals voor het IBT omgevingsrecht regiobijeenkomsten over VTH-beleid. Daarnaast is een klankbordgroep interbestuurlijk toezicht – horizontale verantwoording gestart met een aantal Utrechtse gemeenten.
- Een aanvullend beleidskader is opgesteld voor IBT huisvesting vergunninghouders. Dit kader biedt ons extra handvatten voor het uitvoeren van deze wettelijke toezichttaak en maakt daarmee ons toezicht ook transparanter voor de gemeenten. Op 1 januari 2024 is het aanvullend beleidskader in werking getreden.

De Uitvoeringsagenda 2024 laat zien wat we als toezichthouder dit jaar gaan doen. De belangrijkste punten zijn:

- We stellen dit jaar een nieuw IBT Beleidskader 2025-2028 vast.
- IBT Omgevingsrecht ontwikkelt het transparant en voorspelbaar systeemtoezicht dit jaar verder door, onder andere door het opstellen van een handreiking procescriteria (BIG-8) voor de VTH-taken en het herijken van de wegging van de beoordelingscriteria.
- Financieel toezicht blijft komend jaar de ontwikkelingen monitoren rondom de financieel 'ravijnjaren' 2026 en verder, de jeugdzorgmiddelen en de verdere implementatie van de herverdeling van het gemeentefonds.
- We voeren twee korte themaonderzoeken uit, in ieder geval op de domeinen financieel toezicht en omgevingsrecht.
- Vanzelfsprekend blijven we de reguliere toezichtbeslissingen uitvoeren voor alle IBT-domeinen, met de bijbehorende gesprekken en interventies. Daarnaast organiseren we ook weer kennisbijeenkomsten voor onze toezichtontvangers.

Bij het uitvoeren van onze taak acteren we in de formele rol van toezichthouder met tijdige bestuurlijke opschaling bij mogelijke taakverwaarlozing, maar geven we ook invulling aan een meer adviserende rol en de rol van samenwerkingspartner. De uitdaging blijft om een goede balans te vinden tussen deze rollen.

We hechten eraan om u jaarlijks (integraal) te blijven informeren over het Interbestuurlijk Toezicht en de actualiteiten die daarbij horen. Daarnaast ontving u recent van ons, vanuit onze rol als financieel toezichthouder, een Statenbrief over de korting op het gemeentefonds, die ervoor zorgt dat veel (Utrechtse) gemeenten in de begroting 2024 en het meerjarenperspectief 2025-2027 vanaf 2026 rode cijfers schrijven. Ook houden wij u via jaarlijkse voortgangsrapportages op de hoogte over de huisvesting van vergunninghouders. De aanhoudende grote stroom asielzoekers en vergunninghouders, en de daarmee groter wordende huisvestingsopgave, betekent dat er wordt doorgegaan met het intensieve toezicht op dit domein.

De actualiteit van veel gemeenten blijft bovendien dat de structurele invulling van vacatures een lastige opgave kan zijn. Dit legt extra druk op de taakuitvoering, ook op die taken waar wij toezicht op houden.

Vervolgprocedure / voortgang:

Kennis te nemen van deze Statenbrief en van het IBT Jaarverslag 2023 – Uitvoeringsagenda 2024.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen